Het sparen van de bloedvaten

Venepreservatie

Inleiding

U heeft een verminderde nierfunctie. Mogelijk moet u op termijn gaan dialyseren om uw bloed van afvalstoffen te zuiveren. Voor deze toekomstige behandeling is het nu al van belang de bloedvaten in uw armen zoveel mogelijk te sparen.
De medische term hiervoor is: “*venepreservatie*”.

Dialyse

Zoals u wellicht weet, zijn er twee vormen van dialyse:

- *Peritoneaal dialyse* (Buikspoeling)
- *Hemodialyse* (spoeling aan een dialyseapparaat)

In de predialyse fase die vooraf gaat aan de daadwerkelijke dialysebehandeling bespreekt de verpleegkundige alle aspecten van beide vormen met u.
Samen met de nefroloog maakt u een keuze voor welke behandeling.

Bij buikspoeling is er in eerste instantie geen directe toegang tot de bloedbaan nodig, bij hemodialyse wel. Er wordt dan bloed vanuit het lichaam door een kunstnier gepompt, waarna dit weer wordt teruggegeven aan het lichaam. Daarom is een goede vaattoegang in de arm noodzakelijk.

Aanleggen van een shunt

Een shunt is een kunstmatige verbinding tussen een ader en een slagader en deze vormt de toegang tot de bloedbaan. Het aanleggen van die shunt is **een chirurgische ingreep**. Het slagen van deze operatie is afhankelijk van de kwaliteit van de beschikbare vaten in uw arm.

Optimale vaatkwaliteit

Om de kwaliteit van de vaten zo optimaal mogelijk te houden, is het belangrijk om onnodige *prikgaatjes* en *vaatontstekingen* te voorkomen. Als het niet nodig is laat u zich dan niet in de onderarmen en/of bovenarmen prikken. Mochten er toch bloedafnames en/of infusie van medicijnen plaatsvinden, adviseren we u om dit op de volgende manieren te laten plaatsvinden.

- **Bloedafname:**
    1. **op de rugzijde van de hand**
    2. **in de voet**

    (in deze volgorde)

- **Bij toediening van vloeistoffen / medicijnen via uw aderen (infusie):**
    1. **op de voorzijde van de hand**
    2. **in de voet**

    (in deze volgorde)

Dus **niet** op de rechte trajecten van de onderarmen en/of bovenarmen.

Vaatontsteking

Voor het toedienen van medicijnen die vaatontsteking (tromboflebitis) kunnen veroorzaken, is de eerste voorkeursplaats de elleboogsplooi. Het risico op vaatontsteking is kleiner door de grotere diameter van dit vat.

Middelen die vaatontsteking kunnen veroorzaken zijn:

- Kaliumchloride (KCL)
- Chemokuren / Cytostatica
- Erythromycine
- Calciumcarbonaat
- Digoxine.

Van buikspoeling naar hemodialyse

Zoals vermeld, is een toegang tot de bloedbaan alleen voor hemodialyse nodig. Soms gaan patiënten na buikspoeling alsnog op hemodialyse over. Ook voor die mensen is het sparen van de armvaten dus belangrijk.

Laat niet in de vaten van uw armen prikken!

Alle patiënten met een verminderde nierfunctie, die vermoedelijk op termijn moeten gaan dialyseren. Krijgen het nadrukkelijke advies zich niet in de onder– en/of bovenarmvaten te laten prikken.
Dit geldt voor beiden armen, tenzij anders aangegeven door uw nefroloog.

Prikpaspoort

In het Lievensberg ziekenhuis zijn alle betrokken hulpverleners op de hoogte van deze richtlijnen. Toch kunt u met iemand te maken krijgen die hier niet mee bekend is. Overhandig dan uw prikpaspoort. Op deze kaart staat kort het hoe en waarom van venepreservatie en waar zonodig extra informatie opgevraagd kan worden. U krijgt het prikpaspoort van uw nefroloog of de dialyseverpleegkundige. Heeft u geen prikpaspoort gekregen vraag er dan naar bij een volgend bezoek!

Wij beogen met het prikpaspoort dat u en de medewerkers van het ziekenhuis alert zijn met betrekking tot venepreservatie.

juni 2010